

28.05.2018

УДК 332.122:330.322.2(477)

JEL Classification: O018

Доброва Наталя, Сидоренко Олена

ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ ЯК ФУНДАМЕНТ СТАЛОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ

У статті розкриваються наукові підходи щодо тлумачення сутності поняття «інвестиційна привабливість». З'ясовано фактори впливу на розвиток бізнесу в Україні і причини низької інвестиційної активності регіонів. Розглянуто та проаналізовано обсяги надходження інвестицій в регіони країни. Виявлено проблеми, що перешкоджають поліпшенню інвестиційної привабливості регіонів та запропоновано шляхи вирішення цих проблем. З'ясовано, що формувати в Україні привабливе інвестиційне середовище, потрібно з активних державних дій, спрямованих на зміну правового, економічного, політичного поля.

У статі проведено дослідження, яке показує, що інвестиційне середовище країни є важливим фактором її розвитку, саме тому важливими постають інструменти покращення соціально-економічного життя країни та регіонів. На сьогодні їх роль у господарській діяльності суб'єктів господарювання поступово зростає. Проведений аналіз стану регіонів країни свідчить, що інвестиційна привабливість України загалом на даний момент знаходиться не в найкращому становищі, саме тому в статті було проаналізовано обсяги інвестицій в регіони України. В результаті аналізу інвестиційної привабливості було виявлено основні проблеми, які перешкоджають гармонійному та динамічному розвитку

інвестиційної діяльності та запропоновані дієві шляхи вирішення цих проблем.

З проведеного дослідження як результат впливає той факт, що необхідно формувати в Україні привабливе інвестиційне середовище з активних державних дій, спрямованих на зміну правового, економічного, інституційного, політичного поля в країні, а також запровадження програм розвитку лізингових послуг. Варто зазначити, що розвиток лізингових послуг в економіці України в майбутньому покаже позитивні результати в підвищенні інвестиційної привабливості регіонів та країни загалом. І що не мало важливо дасть поштовх до залучення інвесторів як вітчизняних так і іноземних. Адже вкладання власних коштів інвесторів повинні бути захищені від зовнішніх чинників, які спроможні знизити ефективність цих коштів.

Ключові слова: інвестиційна привабливість, іноземні інвестиції, інвестиційний клімат, фактори впливу, інвестиційна привабливість регіонів.

Доброва Наталья, Сидоренко Елена

ИНВЕСТИЦИОННАЯ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТЬ РЕГИОНОВ УКРАИНЫ КАК ФУНДАМЕНТ УСТОЙЧИВОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ СТРАНЫ

В статье раскрываются научные подходы к толкованию сущности понятия «инвестиционная привлекательность». Выяснено факторы влияния на развитие бизнеса в Украине и причины низкой инвестиционной активности регионов. Рассмотрены и проанализированы объемы поступления инвестиций в регионы страны. Выявлены проблемы, препятствующие улучшению инвестиционной привлекательности регионов, и предложены пути решения этих проблем. Выяснено, что формировать в Украине привлекательное инвестиционное среду нужно из активных государственных действий, направленных на изменение правового, экономического, политического поля.

В статье проведено исследование, которое показывает, что инвестиционная среда страны является важным фактором ее

развития, поэтому важными возникают инструменты улучшения социально-экономической жизни страны и регионов. На сегодня их роль в хозяйственной деятельности субъектов хозяйствования постепенно растет. Проведенный анализ регионов страны свидетельствует, что инвестиционная привлекательность Украины в целом на данный момент находится не в лучшем положении, поэтому в статье были проанализированы объемы инвестиций в регионы Украины. В результате анализа инвестиционной привлекательности было выявлено основные проблемы, которые препятствуют гармоничному и динамичному развитию инвестиционной деятельности и предложены действенные пути решения этих проблем.

Из проведенного исследования как результат вытекает тот факт, что необходимо формировать в Украине привлекательное инвестиционное среду из активных государственных действий, направленных на изменение правового, экономического, институционального, политического поля в стране, а также внедрение программ развития лизинговых услуг. Стоит отметить, что развитие лизинговых услуг в экономике Украины в будущем покажет положительные результаты в повышении инвестиционной привлекательности регионов и страны в целом. И что не мало важно даст толчок к привлечению инвесторов как отечественных так и иностранных. Ведь вложения собственных средств инвесторов должны быть защищены от внешних факторов, которые способны снизить эффективность этих средств.

Ключевые слова: инвестиционная привлекательность, иностранные инвестиции, инвестиционный климат, факторы влияния, инвестиционная привлекательность регионов.

Dobrova Natalia, Sydorenko Olena

INVESTMENT ATTRACTIVENESS OF UKRAINIAN REGIONS AS A FUNDAMENTAL FOR SUSTAINABLE ECONOMIC DEVELOPMENT OF THE COUNTRY

We consider scientific approaches to the interpretation of essence of concept «investment attractiveness». Considered and

analyzed volumes of inflow of investments in the regions of the country..It is found impacts on business development in Ukraine and the reasons for low investment activity regions. The problems impeding the improvement of investment attractiveness of regions and was suggest ways to solve these problems. It was found that form in Ukraine an attractive investment environment with the required active state action aimed at changing the legal, economic and political fields.

The conducted research showed that the investment environment of the country is the importanta factor in its development. To date, role factors in the economic activities of entities management is gradually increasing. At the moment the attractiveness of Ukraine is not in a better position, so the article analyzes the volume of investments in the regions of Ukraine.

As a result of investment analysis attractiveness revealed the main problems that hinder harmonious and dynamic development of investment activity and proposed effective ways of solving these problems.

From our research it is known that in Ukraine it is necessary to form an attractive investment environment from active government actions aimed at changing the legal, economic, institutional, and political spheres in the country, as well as implementing leasing services development programs. It should be noted that the development of leasing services in the Ukrainian economy in the future will yield positive results in increasing the investment attractiveness of regions and regions. And what is very important, will give impetus to attract investors.In the end, investments of investors' own funds should be protected from external factors

Key words: investment attractiveness, foreign investment, investment climate, factors of influence, investment attractiveness of regions.

Постановка проблеми у загальному вигляді. На сьогодні одним із ключових завдань нинішньої влади є питання розвитку регіонів. Економічне зростання України неможливе без залучення інвестицій, як внутрішніх так і іноземних, адже фізична та моральна застарілість виробничих фондів вітчизняної економіки робить інвестиційну модель її розвитку фактично

безальтернативною. В той же час, в силу багатьох причин, зокрема політичного та економічного характеру, в країні спостерігається значний дефіцит внутрішніх фінансових ресурсів і, таким чином, проблема залучення прямих іноземних інвестицій стає ще більш актуальною. Проте, на практиці іноземні інвестори не поспішають вкладати свої кошти в країну, яка характеризується несприятливими умовами ведення бізнесу. Саме тому, основою сталого розвитку регіону є побудова ефективної інвестиційної політики, яка б сприяла припливу інвестиційних ресурсів, необхідних для нарощення економічного, фінансового, виробничого, науково-технічного, інтелектуального, інноваційного, трудового та інших видів потенціалу, а також підвищення конкурентоспроможності країни та регіонів у світовому просторі.

Аналіз досліджень і публікацій останніх років.

Дослідження проблем та вивчення питань інвестиційної привабливості регіонів України сьогодні набуває особливої актуальності. Теоретичним і практичним аспектам інвестиційної привабливості регіонів присвятили значну кількість праць провідні вітчизняні і зарубіжні дослідники, серед них: Власюк О. С., Гаврилук О. В., Вакуленко В., Матвієнко П., Мамуль Л., Чернявська Т., Зайцева В., Ковальська Л., Кулініч К., Ландара І., Зеленський С., Маркевич К, Асаул А., Дяченко Л., Задорожна Я., Л. Борщ, С. Герасимова та багато інших.

Кількісне визначення інвестиційної привабливості є та залишається досить складною проблемою. Оскільки, досі відсутній цілісний підхід до вивчення проблем та концептуальної основи актуалізують наукові дослідження в цьому напрямку. При цьому проблему формування ефективного інвестиційного клімату у вітчизняній економічній системі розглянуто недостатньо, що визначає потребу у вивченні факторів, які гальмують розвитку інвестиційної привабливості регіонів України.

Поряд з тим, враховуючи велику кількість наукових публікацій щодо теми досліджень за даним напрямом, інвестиційна привабливість України та регіонів знаходиться не на кращому рівні, про це свідчать результати щорічних звітів національної конкурентоспроможності. Така ситуація

наштовхує на необхідність пошуку шляхів підвищення інвестиційної привабливості України загалом та її регіонів.

Постановка завдання. Метою статті є визначення сутності поняття «інвестиційна привабливість регіонів», аналіз стану інвестиційної привабливості регіонів України в умовах забезпечення її сталого розвитку, а також виявлення основних проблем, які пов'язані з надходженням інвестицій в економіку України та виявлення шляхів їх вирішення.

Виклад основного матеріалу дослідження. Інвестиції є основою та запорукою ефективного функціонування господарської системи і торкаються усіх сфер господарської діяльності, визначаючи процес соціально-економічного розвитку. Термін «інвестиції» походить від латинського слова «invest», що означає «вкладати». У широкому розумінні інвестиції являють собою вкладення капіталу з метою подальшого його збільшення. При цьому приріст капіталу має компенсувати інвестору відмову від використання наявних коштів на споживання в поточному періоді, винагороди за його ризик, відшкодувати втрати від інфляції в майбутньому періоді.

На сьогоднішній час інвестиції виступають найважливішим засобом забезпечення умов ефективного функціонування регіону, розширення напрямків діяльності, мобілізації ресурсів та раціонального їх використання. В сучасних умовах для успішного залучення інвестицій та активізації інвестиційних процесів необхідно підвищувати інвестиційну привабливість регіону, тобто створювати умови для використання інвестицій із забезпеченням максимального економічного та соціального ефекту від їх реалізації при дотриманні встановленого рівня інвестиційного ризику.

Інвестиційна привабливість є головною умовою формування інвестиційного клімату регіону. Однією з проблем визначення інвестиційної привабливості є різноплановість підходів до самої категорії та оцінки її рівня. Слід погодитися, що інвестиційна привабливість регіону є структурним елементом регіонального інвестиційного клімату [1]. А відтак, виникає потреба дійти висновку щодо однозначного наповнення цього поняття.

В українському діловому журналі «Експерт» інвестиційна привабливість розглядається в поєднанні з

ефективністю інвестицій та інвестиційною діяльністю: «ефективність інвестицій визначає інвестиційну привабливість, а інвестиційна привабливість активність інвестиційної діяльності» [2].

В свою чергу В. Дорохов вважав, що Інвестиційна привабливість являє собою сукупність об'єктивних можливостей і обмежень, що обумовлюють інтенсивність залучення інвестицій у регіон, або інвестиційну активність у регіоні. При цьому вчений робить наголос на тому, що об'єктивні можливості регіону щодо залучення інвестицій і є його інвестиційним потенціалом, а об'єктивні обмеження, що перешкоджають реалізації програми інвестування, є інвестиційними ризиками, наявність яких визначає вірогідність неповної реалізації інвестиційного потенціалу регіону [1].

Радянський вчений А. Асаул у своїй роботі «Систематизація факторів, які характеризують інвестиційну привабливість регіонів» надає таке визначення інвестиційної привабливості: «становище регіону в той чи інший момент часу, тенденції його розвитку що, відображаються в інвестиційній активності» [3].

Л. Борщ та С. Герасимова на інвестиційну привабливість регіону дивляться з позицій інвестиційного клімату, рівня розвитку інвестиційної інфраструктури, можливості залучення інвестиційних ресурсів та інших факторів, що істотно впливають на формування прибутковості інвестицій і інвестиційних ризиків [4].

Я. Задорожною і Л. Дяченко у статті «Підвищення інвестиційної привабливості підприємництва як напрямок залучення інвестиційних ресурсів» інвестиційна привабливість розглядається не тільки як фінансово-економічний показник, а як модель кількісних і якісних показників – оцінок зовнішнього середовища (політичного, економічного, соціального, правового) і внутрішнього позиціонування об'єкта у зовнішньому середовищі [5].

Українські видатні вчені: С. А. Петровська, С. О. Іщук, Т. В. Кулініч, розглядають інвестиційну привабливість, як інтегральну характеристику окремого регіону країни, що об'єднує систему формальних і неформальних критеріїв, за якими визначається доцільність вкладення капіталу в

потенційний об'єкт інвестування; сукупність певних параметрів та характеристик, притаманних цьому регіону, які дозволяють йому залучати необхідний обсяг капіталу на взаємовигідних з інвесторами умовах [6, с. 71].

Таким чином, у сучасній літературі існує досить багато точок зору на визначення інвестиційної привабливості. Досить суперечливий статус поняття «інвестиційна привабливість» можна пояснити тим, що кожен з учасників процесу інвестування розуміє його по-своєму та вкладає в інвестиційну привабливість свій зміст, саме тому вищезазначені пояснення щодо розкриття змісту «інвестиційна привабливість» різняться між собою.

На нашу думку, інвестиційна привабливість регіону – це, по-перше, комплекс різноманітних чинників та умов, а саме політичних, економічних, правових, інституційних, соціально-економічних, екологічних, які зумовлюють поведінку діючих та потенційних суб'єктів інвестиційної діяльності щодо вкладення інвестицій у розвиток регіону та забезпечують стабільність інвестиційної діяльності як вітчизняних та зарубіжних інвесторів. По-друге, це надійне та своєчасне досягнення цілей інвестора на основі результатів діяльності виробництва, у яке здійснюються інвестиції.

Визначення теоретичної сутності інвестиційної привабливості регіонів дозволяє перейти до визначення рівня інвестиційного розвитку України загалом. Для цього необхідно розглянути обсяги надходження прямих інвестицій в регіони нашої країни. Так, Державна служба статистики надає щорічні звіти, де визначає обсяг прямих іноземних інвестицій в економіці України по регіонам. У таблиці 1 наведені тенденції обсягів прямих інвестицій в економіку України у розрізі регіонів у 2014-2017 рр.

Таблиця 1

Обсяги прямих інвестицій в економіку України
у розрізі регіонів у 2014-2017 рр., млн. дол. США

Регіон України	Обсяги прямих інвестицій на 1 січня року,				На 31 грудня 2017	Відхилення за 2017 рік
	2014	2015	2016	2017		
1	2	3	4	5	6	7
Усього	53 704,0	40 725,4	36 154,5	37 513,6	39 144,0	+ 1630,4
Вінницька	309,4	223,0	187,8	180,0	203,4	+23,4

Продовж. табл. 1

1	2	3	4	5	6	7
Волинська	341,3	271,2	247,1	249,4	265,4	+16
Дніпропетровська	8 913,0	5 775,8	4 009,9	3 491,1	3 815,5	+324,4
Донецька	3 789,1	2 322,0	1 748,0	1 249,6	1 216,0	-33,6
Житомирська	362,9	259,8	222,7	216,3	230,0	+13,7
Закарпатська	437,5	334,2	311,8	317,0	328,4	+11,4
Запорізька	1 075,3	843,4	682,7	859,1	915,7	+56,6
Івано-Франківська	813,8	925,9	836,6	826,6	908,6	+82
Київська	1 951,5	1 750,3	1 593,4	1 516,8	1 565,1	+4,3
Кіровоградська	147,1	70,6	52,5	58,9	68,3	+9,4
Луганська	826,4	578,2	443,9	436,4	441,5	+5,1
Львівська	1 379,5	1 197,7	1 101,0	1 111,4	1 187,7	+76,3
Миколаївська	282,8	228,9	212,8	213,5	209,3	-4,2
Одеська	1 671,7	1 430,4	1 330,1	1 330,4	1 363,2	+32,8
Полтавська	1 064,7	1 039,4	1 000,1	1 003,0	1 049,0	+46
Рівненська	292,6	242,5	199,6	159,5	169,3	+9,7
Сумська	422,7	263,3	199,1	190,0	186,8	-3,2
Тернопільська	68,9	55,8	49,2	48,2	45,0	-3,2
Харківська	2 131,9	1 728,8	1 554,6	639,0	658,2	+19,2
Херсонська	275,2	208,2	211,0	201,3	216,9	+15,6
Хмельницька	224,5	189,1	165,5	158,2	172,0	+13,8
Черкаська	887,9	512,9	348,0	334,4	337,8	+3,4
Чернівецька	80,2	68,6	59,1	57,1	57,7	+0,6
Чернігівська	128,4	99,8	92,1	241,3	429,7	+188,4
м.Київ	25 825,6	20 105,5	19 296,0	22 425,1	23 103,4	+678,3

Джерело: розроблена авторами на основі [7]

З таблиці 1 видно, що Дніпропетровська область посідає перше місце в Україні, тобто за підсумками 2014-2017 рр. зокрема в 2017 році лідерство по обсягу прямих інвестицій отримав Дніпропетровськ. Одеська, Полтавська, Донецька,

Київська області потрапили у групу лідерів та показують зростання конкуренції між собою. Зокрема, відповідно проаналізованих даних з таблиці 1, аутсайдерами є Кіровоградська, Тернопільська та Чернівецька області, обсяги надходження прямих інвестицій в ці області мізерно малі, порівняно з іншими регіонами.

Так, проаналізувавши обсяги прямих інвестицій в регіони України на початок та на кінець 2017 року, можна зробити висновок, що загалом по регіонам спостерігається позитивна динаміка, тобто на кінець року обсяг інвестицій збільшується в порівнянні з обсягом на 1 січня, зокрема є регіони в яких на кінець року відбувається скорочення обсягів прямих інвестицій – це Донецька, Миколаївська, Сумська та Тернопільська області. Варто також відмітити Чернігівську область, якій вдалось за 2017 рік збільшити обсяги надходження прямих інвестицій майже в 2 рази, що в свою чергу досить позитивно відзначається на економіці Чернігівського регіону. Місто Київ відноситься до регіонів з високим рейтингом обсягом прямих інвестицій. Як відомо розбіжність в інвестиційній привабливості регіонів спричинена нерівномірністю соціально-економічного розвитку областей країни.

Інвестиційна привабливість окремого регіону формується під дією факторів національного та регіонального рівнів. Фактори національного рівня характеризують інвестиційне середовище країни загалом, а регіональні фактори притаманні окремому місту чи області. Під факторами інвестиційної привабливості регіону розуміються процеси, явища, дії, переважно об'єктивного характеру, що впливають на інвестиційну привабливість регіону і визначають його територіальні особливості. Так, українським дослідником Бутко М. у статті «Сучасна проблематика оцінки інвестиційної привабливості регіону» були виділені основні фактори, які впливають на інвестиційний потенціал регіону [8, с. 34]:

- вигідність географічного положення;
- наявність необхідних і достатніх високоефективних природних ресурсів: сировинних, паливно-енергетичних, водних, лісових;
- стан довкілля;
- рівень розвитку виробничої і соціальної інфраструктури;
- наявність кваліфікованих кадрів, науково-технічної, проектної, освітньої бази;

- рівень кваліфікації та якість життя населення, місткість споживчого ринку;

- рівень ділової активності, рівень місцевого оподаткування, рівень політики місцевої влади щодо бізнесу [8, с. 35].

Досить низька інвестиційна привабливість регіонів України, нестабільний політичний та економічний сектор, політизованість економіки – як результат небажання вкладати свої кошти в економіку України, як вітчизняних так і іноземних інвесторів. Так, на сьогодні в Україні існує ціла низка проблем, що перешкоджають поліпшенню інвестиційної привабливості регіонів.

Щорічно Світовий економічний форум проводить опитування, згідно якого серед факторів, що мають найбільший вплив на розвиток бізнесу в Україні є політична нестабільність [12].

На рис. 1 представлена характеристика факторів, що заважають розвитку бізнесу в Україні.

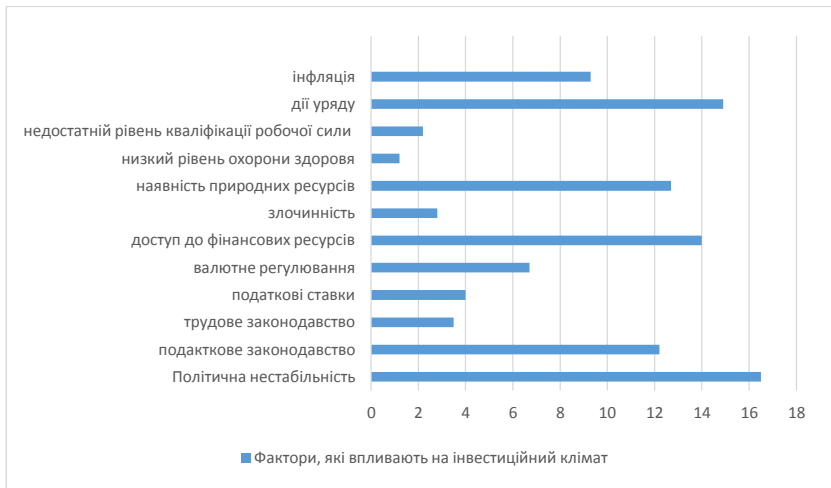

Рис. 1. Характеристика факторів, що заважають розвитку бізнесу в Україні (розроблено авторами на основі [9])

З рис. 1 видно, що вагомий вплив на інвестиційну привабливість регіонів здійснюють не лише політична нестабільність, доступ до фінансових ресурсів, злочинність, в першу чергу органів влади та податкове законодавство, а й такі другорядні фактори, як низький рівень охорони здоров'я та недостатній рівень кваліфікації робочої сили.

Аналізуючи стан в якому знаходиться країна чи регіон, інвестори повинні передбачити всі можливі втрати, оцінити перешкоди у здійсненні капіталовкладень, у створенні та веденні бізнесу, що призводять до відмови від розвитку бізнесу в регіоні. Перша і основна умова, яка є обов'язковою для кожного інвестора це захищеність вкладів. На жаль, Україна не може надати гарантію захисту вкладів, саме тому іноземні інвестори і не хочуть ризикувати та вкладати свої кошти в нестабільну українську економіку.

Для активізації інвестиційної діяльності потрібна інвестиційна політика з більш чітким механізмом реалізації на державному та регіональному рівнях.

На основі аналізу стану та проблем інвестиційної привабливості України можна запропонувати такі пропозиції щодо їх вирішення:

По-перше, зміни в нормативно-правовій базі, що мають передбачати стабільні умови інвестування, які полягають:

- в розробці та ухваленні декількох рамкових нормативних актів, зокрема про роль місцевих органів влади, органів місцевого самоврядування в підвищенні інвестиційної привабливості території;

- у внесенні доповнень до законів України «Про місцеве самоврядування в Україні» та «Про місцеві державні адміністрації» стосовно розширення прав і зобов'язань місцевих органів у регулюванні інвестиційної діяльності [10];

- в ухваленні законодавчих актів, які регулюють проведення реального дерегулювання підприємницької діяльності в напрямку збільшення інвестиційних ресурсів на фінансовому ринку України [11, с. 35].

По-друге, запровадження програм розвитку ринку лізингових послуг, основними напрямками в межах цієї програми мають стати:

- створення лізингових центрів, які б спеціалізувались на обслуговуванні малих підприємств;
- створення розвитку інфраструктури ринку лізингових послуг;
- розробка комплексу заходів для збільшення іноземних інвестицій від програм лізингу;
- зниження вартості кредитних ресурсів до рівня, який би не перевищував 20% річних, для забезпечення ефективності лізингових операцій;
- зниження вартості нотаріальних послуг з оформлення договорів лізингу з метою послаблення фінансового навантаження на учасників лізингової угоди.

По-третє, посилення ролі місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у створенні умов для покращання інвестиційної привабливості регіону шляхом співробітництва із громадськими організаціями та підприємствами шляхом:

- створення умов для ефективного функціонування та розвитку ринкової інфраструктури;
- проведення опитування керівників компаній з метою виявлення їхніх інвестиційних уподобань;
- проведення конференцій та тренінгів для службовців місцевого рівня для формування інвестиційної карти регіону;
- створення сприятливих умов для розробки підприємствами інвестиційних проектів;
- проведення акцій-реклами для показу економічного та природно-ресурсного потенціалів регіонів.

Так, пропонуючи вищезазначені шляхи подолання проблем інвестиційної привабливості регіонів України, хотілось би додати, що українській економіці просто необхідні інвестиції, але не спекулятивного, а довгострокового характеру, які зможуть сформувавши стабільне майбутнє. Саме тому найбільш привабливими галузями для українського лізингового бізнесу можуть стати будівництво, авіа- та судноперевезення, сільське господарство, мале підприємництво та інші сфери бізнесу.

Висновки. Проведене дослідження показало, що інвестиційне середовище країни є важливим фактором її розвитку, саме тому важливими постають інструменти покращення соціально-економічного життя країни та регіонів.

На сьогодні їх роль у господарській діяльності суб'єктів господарювання поступово зростає. Як видно з аналізу стану регіонів країни, інвестиційна привабливість України загалом на даний момент знаходиться не в найкращому становищі, саме тому в статті було проаналізовано обсяги інвестицій в регіони України. В результаті аналізу інвестиційної привабливості було виявлено основні проблеми, які перешкоджають гармонійному та динамічному розвитку інвестиційної діяльності та запропоновані дієві шляхи вирішення цих проблем.

З проведеного дослідження як результат впливає той факт, що необхідно формувати в Україні привабливе інвестиційне середовище з активних державних дій, спрямованих на зміну правового, економічного, інституційного, політичного поля в країні, а також запровадження програм розвитку лізингових послуг. Варто зазначити, що розвиток лізингових послуг в економіці України в майбутньому покаже позитивні результати в підвищенні інвестиційної привабливості регіонів та країни загалом. І що не мало важливо дасть поштовх до залучення інвесторів як вітчизняних так і іноземних. Адже вкладання власних коштів інвесторів повинні бути захищені від зовнішніх чинників, які спроможні знизити ефективність цих коштів.

Література

1. Дорохов В. Инвестиционный климат. Инвестиционная привлекательность регионов и отраслей России/ В. Дорохов, М. Пиндур.[Электронный ресурс].– Режим доступа: http://studopedia.ru/1_63666_investitsionnyy-klimat-investitsionnaya-privlekatelnost-regionov-i-trasleyrossii.html
2. Рейтинг инвестиционной привлекательности регионов Украины [Текст] // Украинский деловой журнал «Эксперт» – № 49 (52) – 26 декабря 2005 – 1 января 2006. – С. 71–76.
3. Асаул А. Систематизация факторов, характеризующих инвестиционную привлекательность регионов / А. Асаул // Регіональна економіка. – 2004. – № 2. – С. 53–62.
4. Борщ Л.М. Інвестування: теорія і практика [Текст]: навчальний посібник / Л.М. Борщ, С.В. Герасимова; Київський

ун-т ринкових відносин, Феодосійська фінансово-економічна академія. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2007. – 685 с.

5. Задорожна Я. Є. Підвищення інвестиційної привабливості підприємництва як напрямок залучення інвестиційних ресурсів [Текст] / Я.Є. Задорожна, Л.П. Дядечко // Інвестиції: практика та досвід. – 2007. – № 2. – С. 32–35.

6. Петровська С. А. Оцінки інвестиційної привабливості регіону: порівняльний пофакторний аналіз / С. А. Петровська // Механізми регулювання економіки. 2012. – № 2. – С.90-97.

7. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua

8. Бутко М. Сучасна проблематика оцінки інвестиційної привабливості регіону / М. Бутко, С. Зеленський, О. Акименко // Економіка України. – 2015. – №11. – С. 30-37.

9. Інвестиційна привабливість регіонів (повна версія). Підготовлено Київським міжнародним інститутом соціології у партнерстві з Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій на замовлення Державного агентства з інвестицій та управління національними проектами України. – Київ, 2016. – 390 с.

10. Про місцеве самоврядування: Закон України від 18 верес. 2008 р. №520-VI. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://portal.rada.gov.ua/>

11. О. Ульянченко, О. Винокурова Проблеми інвестиційної привабливості регіонів України/ Ульянченко О., Винокурова О. // Теорія та практика державного управління. – 2009. – №1. – С. 29-36.

12. Світовий економічний форум [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.weforum.org/>

1. Dorokhov V. Ynvestytsyonnyy klimat. Ynvestytsyonnaia pryvlekatel'nost rehyonov y otraslei Rossyy/ V. Dorokhov, M. Pyndur. [Elektronnyi resurs].– Rezhyndostupa: http://studopedia.ru/1_63666_investitsionnyy-klimat-investitsionnaya-privlekatel'nost-regionov-i-trasleyrossii.html

2. Reitynh ynvestytsyonnoi pryvlekatel'nosti rehyonov Ukrayny [Tekst] // Ukraynskyi delovoi zhurnal «Ekspert» – № 49 (52) – 26 dekabria 2005 – 1 ianvaria 2006 – S. 71–76.

3. Asaul A. A. Systematyzatsiia faktorov, kharakteryzuiushchykh ynvestytsionnuu pryvlekatelnost rehyonov / A. Asaul // Rehionalna ekonomika. – 2004. – № 2. – S. 53–62.

4. Borshch L.M. Investuvannia: teoriia i praktyka [Tekst]: navchalnyi posibnyk / L.M. Borshch, S.V. Herasymova; Kyivskiy un-t rynkovykh vidnosyn, Feodosiiska finansovo-ekonomichna akademiia. – 2-he vyd., pererob. i dop. – K. : Znannia, 2007. – 685 s.

5. Zadorozhna Y. Y. Pidvyshchennia investytsiinoi pryvablyvosti pidpriemnytstva yak napriamok zaluchennia investytsiinykh resursiv [Tekst] / Ya.Ie. Zadorozhna, L.P. Diadechko // Investytsii: praktyka ta dosvid. – 2007. – № 2. – S. 32–35.

6. Petrovska S. A. Otsinky investytsiinoi pryvablyvosti rehionu : porivnialnyi pofaktornyi analiz / S. A. Petrovska // Mekhanizm rehuliuвання ekonomiky. 2012. – № 2. – S.90-97.

7. Derzhavnyi komitet statystyky Ukrainy [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: www.ukrstat.gov.ua

8. Butko M. Suchasna problematyka otsinky investytsiinoi pryvablyvosti rehionu / M. Butko, S. Zelenskyi, O. Akymenko // Ekonomika Ukrainy. – 2015. – №11. – S. 30-37.

9. Investytsiina pryvablyvist rehioniv (povna versiia). Pidhotovleno Kyivskym mizhnarodnym instytutom sotsiolohii u partnerstvi z Instytutom ekonomichnykh doslidzhen ta politychnykh konsultatsii na zamovlennia Derzhavnogo ahentstva z investytsii ta upravlinnia natsionalnymy proektamy Ukrainy. – Kyiv, 2016. – 390 s.

10. Pro mistseve samovriaduvannia: Zakon Ukrainy vid 18 veres. 2008 r. №520-VI. [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://portal.rada.gov.ua/>

11. O. Ulianchenko, O. Vynokurova Problemy investytsiinoi pryvablyvosti rehioniv Ukrainy/ Ulianchenko O., Vynokurova O. // Teoriia ta praktyka derzhavnogo upravlinnia. – 2009.– №1. – S. 29-36.

12. Svitovyi ekonomichnyi forum [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <https://www.weforum.org/>

21.05.2018